

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΣΟΦΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Evlogi Georgiev 103, Sofia 1504, Bulgaria,
Τηλ.: + 359 (0) 2 9447959, 9447790, Fax: + 359 (0) 2 9505375
E-mail: ecocom-sofia@mfa.gr
Web: agora.mfa.gr/bg60

Επιμέλεια: Θεολογία Βούλγαρη, Γραμματέας ΟΕΥ Β΄
Ιωάννης Μαρούτσος, Γραμματέας ΟΕΥ Β΄

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ 11/2013

**Για τις οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία
και τις διμερείς οικονομικές & εμπορικές σχέσεις**

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	2
- Κύρια σημεία συνεδρίου Economist “The EU-Balkan Summit” (Σόφια, 17 - 18 Οκτωβρίου 2013) - Συμμετοχή Υφυπουργού Εξωτερικών κ. Δ. Κούρκουλα.....	2
- Παρουσίαση προτεραιοτήτων βουλγαρικής κυβέρνησης στον τομέα της οικονομικής ανάπτυξης.....	6
- InvestBulgaria Agency: Εκτιμήσεις για ΑΞΕ ύψους 1 δις ευρώ στη Βουλγαρία το 2013	9
II. ΠΟΡΕΙΑ ΔΙΜΕΡΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	10
- Συνάντηση εργασίας του Ελληνικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου στη Βουλγαρία με επίσημο ομιλητή τον Πρωθυπουργό της Βουλγαρίας κ. Plamen Oresharski	10
- Ετήσια Έκθεση Γραφείου ΟΕΥ.....	12
- Παρουσίαση του λιμένα Θεσσαλονίκης στη Σόφια	12
- Συνεργασία δήμων Μπάνσκο και Θάσου στο πεδίο του τουρισμού	13
III. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	13
- Χρηματοδοτικά προγράμματα BDB για το 2014	13
III. ΚΛΑΔΙΚΑ	14
ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ	14
- Εξελίξεις στον κλάδο των πολυκαταστημάτων στη Βουλγαρία.....	14
IV. ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΕΚΘΕΣΕΙΣ	16
- Επιχειρηματική Αποστολή στον κλάδο τουρισμού (7-8 Νοεμβρίου 2013, Σόφια). 16	
- Εκδηλώσεις γευσιγνωσίας ΟΠΕ στο πλαίσιο της Έκθεσης Interfood & Drink 2013 (7-8 Νοεμβρίου 2013, Σόφια).....	16
- 4 th Credit Risk Management Conference (30 Οκτωβρίου 2013, Σόφια).....	17
VI. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΝΕΑ – ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ	18
- Χριστουγεννιάτικο ΒΑΖΑΑΡ - Συμμετοχή Ελληνικής Πρεσβείας.....	18
- Επικύρωση επιλογής κοινοπραξίας ΑΚΤΩΡ - ΗΛΕΚΤΩΡ για την κατασκευή ΜΕΛ Σόφιας.....	19
- Εγκαίνια νέου εργοστασίου της Prestige 96	20

- Παρακαλούμε σε περίπτωση αναδημοσίευσης να αναφέρεται η πηγή
 - Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε σε μηνιαία βάση το παρόν δελτίο, μπορείτε να μας ενημερώσετε σχετικά, ώστε να σας αφαιρέσουμε από τη λίστα αποδεκτών

Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

- Κύρια σημεία συνεδρίου Economist “The EU-Balkan Summit” (Σόφια, 17 - 18 Οκτωβρίου 2013) - Συμμετοχή Υφυπουργού Εξωτερικών κ. Δ. Κούρκουλα

Συνέδριο του Economist με θέμα “The EU-Balkan Summit” έλαβε χώρα στη Σόφια στις 17 και 18 Οκτωβρίου 2013 με τη συμμετοχή υψηλόβαθμων πολιτικών παραγόντων, στελεχών επιχειρήσεων εκπροσώπων διεθνών οργανισμών και οικονομικών αναλυτών.

Την επίσημη έναρξη του συνεδρίου κήρυξε ο Πρωθυπουργός της Βουλγαρίας κ. Plamen Oresharski, ο οποίος, στην ομιλία του επεσήμανε ότι πέντε χρόνια από την κατάρρευση των Lehman Brothers, που πυροδότησε τη διεθνή οικονομική κρίση, η παγκόσμια οικονομία παραμένει ασταθής. Ύστερα από μία πενταετία δημοσιονομικού πλεονάσματος και με χρέος κάτω του 15% του ΑΕΠ, η Βουλγαρία εισήλθε στη διεθνή κρίση, όταν αυτή πλέον έπληξε και την Ευρώπη, σε εξαιρετική οικονομική κατάσταση, και συνεχίζει να διατηρεί τα δημόσια οικονομικά της σε ικανοποιητικό επίπεδο.

Ο κ. Oresharski τόνισε ότι η κυβέρνησή του προσπαθεί να αποκαταστήσει τα προ 2009 υψηλά επίπεδα ΑΞΕ και να βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον. Προς την κατεύθυνση σχεδιάζεται η κατάργηση μια σειράς περιοριστικών/γραφειοκρατικών διατάξεων για τις επιχειρήσεις, με το πρώτο σχετικό πακέτο 88 μέτρων να έχει ήδη εγκριθεί από το βουλγαρικό Κοινοβούλιο. Κλείνοντας, ο κ. Oresharski ανέφερε ότι μέσα σε 20 χρόνια η Βουλγαρία βίωσε την κατάρρευση δύο οικονομικών μοντέλων, του κομμουνιστικού το 1989 και του πλήρως απορρυθμισμένου καπιταλιστικού 19 χρόνια αργότερα. Σύμφωνα δε ο κ. Oresharski το κράτος πρέπει να διατηρήσει το ρυθμιστικό του ρόλο και να μην επανέλθει η χώρα σε μοντέλα απορρυθμισμένης οικονομίας.

Στην πρώτη συνεδρία η κα Joan Hoey, γνωστή αναλύτρια του Economist Intelligence Unit για την Ευρώπη, υποστήριξε ότι οι κίνδυνοι για την Ευρωζώνη περιορίστηκαν αλλά δεν εξαλείφθηκαν. Πάντως, όπως εκτιμά, η πιθανότητα εξόδου μίας χώρας - μέλους από την Ευρωζώνη είναι σήμερα ιδιαίτερα χαμηλή. Αναφορά έκανε επίσης στις περιπτώσεις της Ιταλίας και της Ισπανίας και στην αργή ανάκαμψη των βαλκανικών οικονομιών, με ρυθμούς ανάπτυξης μεταξύ 1-2% κατά μέσο όρο για το 2013. Εκτός από την Κροατία, η οποία αναμένεται να εμφανίσει ύφεση, οι υπόλοιπες χώρες των Βαλκανίων θα καταγράψουν μικρή ανάπτυξη (0,6% η Βουλγαρία, 2% η Ρουμανία). Ως κύρια προβλήματα της

περιοχής υπέδειξε την απουσία των μεγάλων τραπεζικών δανείων, τα υψηλά ποσοστά διαφθοράς, ανεργίας και γήρανσης του πληθυσμού, όπως και το υψηλό πολιτικό ρίσκο, το οποίο αποθαρρύνει ιδιαίτερα τους ξένους επενδυτές. Στο πλαίσιο αυτό και προκειμένου να βελτιωθούν οι επενδυτικές προοπτικές στην περιοχή, πρότεινε να δοθεί έμφαση στην προσπάθεια για την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας και τη βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου για την επιχειρηματικότητα και την εκπαίδευση.

Το ίδιο βράδυ στο πλαίσιο του συνεδρίου παρατέθηκε επίσημο δείπνο με κεντρικό ομιλητή τον Πρόεδρο της Βουλγαρίας κ. Rosen Plevneliev. Στην ομιλία του ο Βούλγαρος Πρόεδρος επεσήμανε ότι τα τείχη στα Βαλκάνια σταδιακά πέφτουν και η περιοχή καθίσταται κομβικό σημείο για τις διεθνείς εξελίξεις, καθώς ενώνει δύση και ανατολή. Έως το 2020 θα λάβουν χώρα έργα που θα αλλάξουν ριζικά την εικόνα των μεταφορών στην περιοχή των Βαλκανίων, ενώ, παράλληλα, διαρκώς ενισχύονται οι εμπορικές συναλλαγές. Σε ό,τι αφορά τις σχέσεις με την Ελλάδα, ο κ. Plevneliev δήλωσε ικανοποιημένος, διότι την προηγούμενη τριετία άνοιξαν τρεις νέοι συνοριακοί σταθμοί με τη χώρα μας. Εξέφρασε δε τη σιγουριά του ότι οι επιχειρηματίες και από τις δύο πλευρές των συνόρων θα αξιοποιήσουν τη δυναμική των συνεργειών αυτών. Ο κ. Plevneliev αναφέρθηκε, επίσης, στις σημαντικές τουριστικές ανταλλαγές μεταξύ Ελλάδος και Βουλγαρία και επισήμανε ότι μια νέα μορφή ενσωμάτωσης και συνεργασίας λαμβάνει χώρα σε όλη την περιοχή που καλύπτει αρκετούς τομείς επιχειρηματικότητας. Παραδέχθηκε, όμως, ότι η γραφειοκρατία παραμένει σημαντικό πρόβλημα.

Σε ό,τι αφορά την ενέργεια, ο κ. Plevneliev υποστήριξε ότι πρέπει να επιδιωχθεί η διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό, εξέφρασε την ικανοποίησή του για την έγκριση του ΤΑΠ και δήλωσε ότι η χώρα του προσδοκά να συνδεθεί με τον εν λόγω αγωγό μέσω του διασυνδεδητηρίου με την Ελλάδα. Παράλληλα, έκανε αναφορά και στη σημασία των διασυνδεδητηρίων αγωγών με Ρουμανία και Σερβία. Τέλος ο κ. Plevneliev επεσήμανε τη συμβολή της ευρωπαϊκής προοπτικής στην ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών και στη βελτίωση των σχέσεων των χωρών της περιοχής, φέρνοντας ως παράδειγμα τη βελτίωση των διμερών σχέσεων Ελλάδος - Βουλγαρίας και Βουλγαρίας - Σερβίας.

Τη δεύτερη ημέρα του συνεδρίου (18.10.2013) στην πρώτη συνεδρία συμμετείχε η Αντιπρόεδρος της βουλγαρικής κυβέρνησης με αρμοδιότητα την οικονομική πολιτική, κα Daniela Bobeva, η οποία εξέφρασε την πεποίθηση ότι οι βαλκανικές οικονομίες διαθέτουν δυναμική που, ωστόσο, μέχρι σήμερα δεν αξιοποιήθηκε επαρκώς. Η κα Bobeva μίλησε για την ανάγκη αποφασιστικής προώθησης μεταρρυθμίσεων που θα καταπολεμήσουν τη δαιδαλώδη γραφειοκρατία και την υψηλή ανεργία (π.χ. FYROM περίπου 30%, Σερβία πάνω

από 20%). Υποστήριξε ότι ανισορροπίες προκύπτουν περισσότερο από τις δομικές αδυναμίες των βαλκανικών οικονομιών παρά από την οικονομική κρίση. Εντόπισε δε, εκτός από την επιτακτική ανάγκη διαρθρωτικών αλλαγών, πολύ μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης διασυννοριακών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και κοινών πολιτικών και στρατηγικών για την προσέλκυση ξένων επενδυτών από τα βαλκανικά κράτη που σήμερα περισσότερο ανταγωνίζονται παρά συνεργάζονται. Τέλος επεσήμανε το πρόβλημα της έλλειψης πόρων λόγω οικονομικής κρίσης και την καίρια σημασία της αξιοποίησης των κοινοτικών κονδυλίων.

Ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Δημήτρης Κούρκουλας στην ομιλία του, υπογράμμισε την παραδοσιακή υποστήριξη της Ελλάδας στην ευρωπαϊκή προοπτική των Βαλκανικών χωρών, καθώς και το γεγονός ότι προηγούμενη Προεδρία της Ελλάδας άνοιξε το δρόμο της ευρωπαϊκής προοπτικής των Βαλκανικών χωρών. Η διεύρυνση της Ε.Ε. σημείωσε, συνεχίζει να παραμένει πρωταρχικός στόχος για την Ελλάδα. Η Ε.Ε. επιτρέπει στα κράτη της Ευρώπης να αντιμετωπίσουν συλλογικά τις μεγάλες προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης κατά τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο. Σε ό, τι δε αφορά στην επίτευξη ανάπτυξης, στη δημιουργία θέσεων εργασίας, στην ασφάλεια, στην ενεργειακή επάρκεια και στην προώθηση των εμπορικών συναλλαγών, τα κράτη σίγουρα μπορούν να επιτύχουν περισσότερα ως μέλη της Ε.Ε. Παρά το γεγονός ότι η τρέχουσα οικονομική κρίση έχει επιβάλλει δραστικές δομικές μεταρρυθμίσεις και παρά το γεγονός ότι η εσωτερική συνοχή συχνά δοκιμάστηκε, η Ε.Ε. παραμένει, τόνισε, η μοναδική καλή επιλογή για τις χώρες της Ε.Ε.

Την τελευταία δεκαετία, η Νοτιοανατολική Ευρώπη έχει πλησιάσει την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τρεις επιπλέον χώρες έχουν γίνει κράτη μέλη, δυο επιπλέον έχουν ξεκινήσει τις διαπραγματεύσεις, ενώ η Σερβία σύντομα θα είναι η τρίτη από αυτές. Ειδική αναφορά έκανε στην κρίσιμη μεταβατική φάση κατά την οποία θα λάβει χώρα η Ελληνική Προεδρία εξαιτίας κυρίως των δυσμενών επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης (ύφεση, ανεργία) και της όξυνσης του ευρωσκεπτισμού που δεν μπορεί να διαχωριστεί και από το δημοκρατικό έλλειμμα των ευρωπαϊκών θεσμών. Ο κ. Κούρκουλας παρουσίασε τέλος τις προτεραιότητες της ατζέντας της επερχόμενης ελληνικής Προεδρίας της Ε.Ε:

- Ανάπτυξη - Απασχόληση - Συνοχή
- Εμβάθυνση της Ένωσης- Ολοκλήρωση της Ευρωζώνης
- Μετανάστευση, Σύννορα και Κινητικότητα
- Θαλάσσια πολιτική

Σε επόμενη συνεδρία ακολούθησε παρέμβαση του Γενικού Γραμματέα του Ελληνικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου στη Βουλγαρία, κ. Γεωργίου Ρούσσου (INTRACOM) ο οποίος υποστήριξε ότι η παρουσία της Ε.Ε. περιορίζει το ρίσκο

της επένδυσης στα Βαλκάνια. Ο κ. Ρούσσοσ χαρακτηρίσε επίσης ως αναγκαία προϋπόθεση την κατάρτιση του προσωπικού για την εκταμίευση των κοινοτικών κονδυλίων, ενώ επεσήμανε τον κίνδυνο από τη συνεχή μετανάστευση του νεαρής ηλικίας εργατικού δυναμικού της περιοχής. Τέλος υποστήριξε ότι υφίστανται προοπτικές επενδύσεων από την Κίνα και την Ινδία σε χώρες όπως η Βουλγαρία, ιδίως σε τομείς όπως η αυτοκινητοβιομηχανία.

Σε συνεδρία με κεντρική θεματική την ενέργεια, ο Αντιπρόεδρος και Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της ΔΕΠΑ κ. Σπύρος Παλαιολογιάννης αναφέρθηκε στις αυξανόμενες ανάγκες της Ευρώπης σε φυσικό αέριο, εκτιμώντας ότι η αγορά της νοτιοανατολικής Ευρώπης διαθέτει ανταγωνιστικές τιμές και είναι η πλησιέστερη σε νέες πηγές, συμπεριλαμβανομένης της επιλογής LNG μέσω της Ελλάδας. Ο Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης ενέργειας της ΔΕΗ, κ. Ανδρέας Μηταφίδης αναφέρθηκε στη συμφωνία ίδρυσης κοινοπραξίας εμπορίου ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ της βουλγαρικής ALPIQ Energy S.A. και της ΔΕΗ, υποστήριξε δε ότι βασικές προϋποθέσεις για την επιτυχή συνεργασία είναι η βελτίωση του θεσμικού πλαισίου και η σύγκλιση των κανονισμών.

Ακολούθησε ομιλία του Υπουργού Οικονομίας και Ενέργειας της Βουλγαρίας, κ. Dragomir Stoynev. Σκοπός της νέας κυβέρνησης, σύμφωνα με τον κ. Stoynev, είναι οι επιχειρήσεις να καταστούν εταίροι της κυβέρνησης στη διαμόρφωση των πολιτικών που τις αφορούν. Έκανε δε ιδιαίτερη αναφορά: α) Στο πακέτο των 88 μέτρων για τη μείωση της γραφειοκρατίας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, που πρόσφατα εγκρίθηκε από το βουλγαρικό Κοινοβούλιο, β) στα χρηματοδοτικά εργαλεία της βουλγαρικής αναπτυξιακής τράπεζας προς τις εξωστρεφείς επιχειρήσεις και γ) στο νέο νόμο για τις κρατικές προκηρύξεις, που στοχεύει στην προστασία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Ακολούθως, ο κ. Stoynev απαρίθμησε τα πλεονεκτήματα της Βουλγαρίας ως επενδυτικού προορισμού (σταθερή και χαμηλή φορολογία, χαμηλό χρέος, δυνατότητα χρηματοδοτικής ενίσχυσης μέσω προγραμμάτων της Ε.Ε.) και χαρακτήρισε ως μεγάλης σημασίας για την περιοχή την ανάπτυξη των μεταφορικών και ενεργειακών υποδομών. Ανέφερε δε ότι οι εμπορικές συναλλαγές με τις πέντε χώρες με τις οποίες συνορεύει η Βουλγαρία ανήλθαν το 2012 στα € 11,6 δισ. Συνεπώς, οι χώρες των Βαλκανίων μπορούν να καταστούν πολύ πιο αποτελεσματικές, εφόσον ενισχύσουν τη συνεργασία τους. Στο πλαίσιο αυτό, η Βουλγαρία δίνει έμφαση σε διαπεριφερειακό έργο της περιοχής, όπως, επί παραδείγματι, στον τομέα της ενέργειας, στον αγωγό South Stream.

Στη συνεδρία με τις παρεμβάσεις εκπροσώπων επιχειρηματικού κόσμου ο Πρόεδρος του Βουλγαρικού Επιμελητηρίου Εμπορίου και Βιομηχανίας (BCCI) κ. Tsvetan Tsvetanov επεσήμανε ότι οι κυβερνήσεις πρέπει να ακούν τη φωνή των επιμελητηρίων και των ΜΚΟ, που αποτελούνται από εργοδοτικούς φορείς, καθώς, για χρόνια οι κυβερνήσεις δεν έδιναν την απαραίτητη προσοχή στην

επιχειρηματικότητα. Οι επιχειρήσεις χρειάζονται λιγότερη γραφειοκρατία και λιγότερους φόρους. Σε ό,τι αφορά τις υποδομές, ανέφερε ότι δυστυχώς οι πρωτεύουσες των κρατών των Βαλκανίων δεν συνδέονται μεταξύ τους απευθείας με αυτοκινητόδρομους.

Ο Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος του ΣΕΒΕ (Συνδέσμου Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος) κ. Αναστάσιος Αλεξανδρίδης υποστήριξε ότι η κυβερνητική υποστήριξη και συνεργασία χρειάζεται σε τρεις τομείς: Στο πώς οι επιχειρήσεις θα γίνουν α) πιο εξωστρεφείς, β) πιο καινοτόμες, γ) πιο ελκυστικές για συνεργασίες με ξένους επενδυτές. Στις χώρες των Βαλκανίων, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, η αναλογία των εξαγωγών στο συνολικό ΑΕΠ είναι αρκετά χαμηλότερη σε σχέση με τον παγκόσμιο μέσο όρο. Χρειάζονται συνεπώς μεγάλες μεταρρυθμίσεις για να ενισχυθεί η εξωστρέφεια. Προς την κατεύθυνση αυτή, καθοριστικός είναι ο ρόλος της κατάλληλης πληροφόρησης, της επαρκούς χρηματοδότησης (π.χ. στην Ελλάδα αν και οι εξαγωγές αυξήθηκαν εντοπωσιακά τα τελευταία τρία χρόνια, η αυξητική αυτή τάση ανακόπηκε λόγω της έλλειψης χρηματοδότησης) και της ανάπτυξης ικανοτήτων (capacity building). Σύμφωνα με τον κ. Αλεξανδρίδη, στα Βαλκάνια λείπει η επαρκής δικτύωση των εργοδοτικών και εξαγωγικών ιδιωτικών φορέων με τους κρατικούς φορείς που καλύπτουν τους τομείς αυτούς, ιδίως σε μεσαίο επίπεδο και σε επίπεδο διαμόρφωσης πολιτικής και στρατηγικής.

Το κείμενο των περισσότερων ομιλιών, στο συνέδριο του Economist, το οποίο χαρακτηρίστηκε τόσο από ιδιαίτερα αξιόλογη συμμετοχή όσο και από ενδιαφέρον, είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα:

http://www.hazliseconomist.com/en/event/Balkan_Summit/Speeches

- Παρουσίαση προτεραιοτήτων βουλγαρικής κυβέρνησης στον τομέα της οικονομικής ανάπτυξης

Σε συνάντηση των οικονομικών και εμπορικών συμβούλων των Πρεσβειών των κρατών-μελών του ΟΟΣΑ, με πρωτοβουλία του «Club of Diplomats-economists», η Αντιπρόεδρος της βουλγαρικής κυβέρνησης, κα Daniela Bobeva, παρουσίασε τις προτεραιότητες της Βουλγαρίας στον τομέα αρμοδιότητάς της, την οικονομική ανάπτυξη.

Προχωρώντας σε επισκόπηση της πορείας της βουλγαρικής οικονομίας την τελευταία δεκαετία, η κα Bobeva υποστήριξε ότι η χώρα της χάρη και στο καθεστώς νομισματικού συμβουλίου (currency board) έχει επιτύχει μια σταθερή και συνεπή δημοσιονομική πολιτική. Παράλληλα, ακόμη και σε δύσκολες

στιγμές, διατήρησε χαμηλά τη φορολογία και προφύλαξε τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα. Συνέπεια, όμως, του καθεστώτος νομισματικού συμβουλίου είναι και το διαχρονικά ελλειμματικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, ιδίως την περίοδο 2004-2009, οπότε αυξήθηκαν οι ξένες επενδύσεις, ιδίως στους κλάδους των κατασκευών και της αγοράς γης. Μετά το 2010, οπότε καταγράφεται κάθετη μείωση των ΑΞΕ, περιορίστηκε και το εν λόγω έλλειμμα. Το τμήμα, συνεπώς, των επενδύσεων είναι τέτοιου είδους ανισορροπίες, τις οποίες, όμως, όπως επισήμανε η κα Bobeva, η χώρα της είναι διατεθειμένη να αποδεχθεί.

Σε ό,τι αφορά τα τρέχοντα δημοσιονομικά, η κα Bobeva ανέφερε ότι το σχέδιο του προϋπολογισμού του 2014 δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, αλλά, σε κάθε περίπτωση, θα επιδιωχθεί το έλλειμμα να μην υπερβεί το 2%. Θα πρέπει, όμως, να ληφθεί, επίσης, υπόψη, κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού, ότι η Βουλγαρία δέχεται επί δύο συνεχή χρόνια συστάσεις από το Συμβούλιο της ΕΕ για την αντιμετώπιση της φτώχειας.

Ακολούθως, η κα Bobeva εστίασε στα προβλήματα και τις αγκυλώσεις των επιμέρους τομέων της βουλγαρικής οικονομίας και στις πολιτικές που σχεδιάζονται για την αντιμετώπισή τους. Αναλυτικότερα:

Επιχειρηματικό περιβάλλον: η κα Bobeva αναγνώρισε ότι τα διοικητικά βάρη για τις επιχειρήσεις στη Βουλγαρία είναι υψηλά και πρέπει να περιοριστούν. Προς την κατεύθυνση αυτή, σχεδιάζονται οι εξής δράσεις:

- «Πακέτο» παρεμβάσεων για την κατάργηση/μεταρρύθμιση 24+83+100 διοικητικών καθεστώτων που επιβαρύνουν τις εταιρείες: Χαρακτηριστική περίπτωση ενός από αυτά τα καθεστώτα, που βαίνουν προς κατάργηση, είναι η απαίτηση συμβολαιογραφικής πράξης για την πώληση οχήματος ΙΧ, παρέμβαση που έχει ενταχθεί στο δεύτερο πακέτο των 83 και προκαλεί ήδη τις αντιδράσεις των συμβολαιογράφων.
- Ανάλυση επιπτώσεων πριν από τη θέσπιση οιασδήποτε κρατικής πράξης, από διοικητική πράξη έως νόμο.
- Νέοι κανόνες για τις κρατικές προκηρύξεις: Με το νέο σχετικό νόμο που εγκρίθηκε ήδη σε πρώτη ανάγνωση από το βουλγαρικό Κοινοβούλιο επιδιώκεται ο περιορισμός των βαρών για τις εταιρείες ως προς τη συλλογή και προετοιμασία των απαιτούμενων συνοδευτικών εγγράφων. Δύσκολο, όμως, έργο παραμένει η ενοποίηση των πολλών προκηρυσσουσών αρχών, καθώς και η ενίσχυση του ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχουσών εταιρειών (το 30% των προκηρύξεων ετησίως –

πάνω, δηλαδή, από 5.000 - συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον μόνο ενός συμμετέχοντα).

Δημόσια διοίκηση: Σύμφωνα με την κα Bobeva, η δημόσια διοίκηση έχει περιορισμένη αποτελεσματικότητα, καθώς, μετά την προεπιλεγμένη περίοδο, οπότε εφαρμόστηκαν σχετικά προγράμματα, δεν δόθηκε η απαιτούμενη έμφαση στη συνέχιση της κατάρτισης της προσωπικού. Η κα Bobeva έκανε, επίσης, αναφορά στην πρόσφατη απόφαση της βουλγαρικής κυβέρνησης για μείωση κατά 10% των απασχολούμενων στο δημόσιο τομέα, εντάσσοντάς την στην ευρύτερη μεταρρυθμιστική προσπάθεια. Παράλληλα, εξέφρασε απαισιοδοξία, λόγω εγγενών δυσκολιών, ως προς την επίτευξη ολοκληρωμένης και πλήρους διασυνδεδεμένης ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, τουλάχιστον στο άμεσο μέλλον.

Εργατικό δυναμικό: Η Βουλγαρία, σύμφωνα με την κα Bobeva, είναι περήφανη για την ευέλικτη εργατική νομοθεσία της, αλλά, παρόλα αυτά, σε αρκετούς οικονομικούς κλάδους παρατηρείται έλλειψη καταρτισμένου εργατικού δυναμικού. Το θέμα απασχόλησε την τελευταία συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπου συζητήθηκαν συγκεκριμένα μέτρα για τη βελτίωση του συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης.

Επενδύσεις: Η κα Bobeva ανέφερε ότι θα υπάρξουν αλλαγές στην σχετική κυβερνητική πολιτική, κυρίως ως προς τον τομέα της προώθησης/marketing, με έμφαση σε συγκεκριμένους τομείς και με περιορισμό των ακριβών road shows. Η ίδια υιοθετεί στοχευμένη προσέγγιση και, στο πλαίσιο αυτό, συνεργάζεται στενά με την αρμόδια υπηρεσία (InvestBulgaria Agency) και έχει ήδη συναντήσει περίπου 50 ξένους επενδυτές.

Μέτρα για τη χρηματοδότηση της οικονομίας: Η κα Bobeva ανακοίνωσε ότι την επόμενη εβδομάδα η Βουλγαρική Αναπτυξιακή Τράπεζα θα παρουσιάσει, παρουσία του Πρωθυπουργού, κ. Plamen Oresharski, τα νέα της προϊόντα.

Παράλληλα, η βουλγαρική κυβέρνηση αποφάσισε να δώσει έμφαση σε τομείς που αγνοούνταν έως τώρα ή δεν τους δινόταν η δέουσα προσοχή. Οι τομείς αυτοί είναι:

- Η βιομηχανία με έμφαση στις νέες τεχνολογίες και την καινοτομία
- Η αγρο-επιχειρηματική ανάπτυξη (agribusiness development): Ο αγροτικός τομέας παρουσιάζει ανισορροπίες, που πρέπει να αντιμετωπιστούν.
- Ο φυσικός πλούτος: Παρατηρείται ελλιπής έλεγχος από τις αρμόδιες κρατικές αρχές και η σχετική μεταρρύθμιση θα πρέπει να είναι ευρεία.
- Ο τουρισμός: Αποτελεί τομέα προτεραιότητας, αλλά με περιορισμούς σχετικούς με την περιβαλλοντική προστασία. Η κα Bobeva ανέφερε ότι η

- κυβέρνηση έχει ήδη ετοιμάσει τη στρατηγική της στον τομέα του τουρισμού.
- Αξιοποίηση γεωγραφικών προτεραιοτήτων: Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η επιδίωξη παραχώρηση περιφερειακών λιμένων και αεροδρομίων.

Ενέργεια: Η κα Bobeva χαρακτήρισε κρίσιμη την κατάσταση και επισήμανε ότι πρέπει να αποπληρωθούν χρέη σε αρκετές ενεργειακές εταιρείες. Παράλληλα, η κα Bobeva εμφανίστηκε επιφυλακτική για περισσότερες επενδύσεις στις ΑΠΕ, καθώς τις χαρακτήρισε ακριβές και χωρίς το αναμενόμενο αποτέλεσμα τις σχετικές έως τώρα επενδύσεις.

Ιδιωτικοποιήσεις: Όπως ανέφερε η κα Bobeva, εντός του 2014 δεν προγραμματίζεται καμία ιδιωτικοποίηση.

- InvestBulgaria Agency: Εκτιμήσεις για ΑΞΕ ύψους 1 δις ευρώ στη Βουλγαρία το 2013

Σύμφωνα με τον Εκτελεστικό Διευθυντή της InvestBulgaria Agency κ. Svetoslav Mladenov, οι ΑΞΕ στη Βουλγαρία θα προσεγγίσουν το 2013 το € 1 δισεκ. Μέχρι τον Ιούλιο του 2013 οι ΑΞΕ είχαν ανέλθει στο ποσό των € 802,5 εκατ. Εντός του 2013 εκδόθηκαν 13 πιστοποιητικά για επενδυτικά project στη χώρα, ενώ το 2012 εκδόθηκαν 10. Από πλευράς InvestBulgaria Agency προτείνονται μεταρρυθμίσεις στην ισχύουσα νομοθεσία, όπως π.χ. σύντμηση της διαδικασίας πιστοποίησης των επενδυτικών project που υπάγονται σε προτιμησιακό καθεστώς, σύμφωνα με το Νόμο για την Προώθηση των Επενδύσεων. Επίσης προτείνεται η γενικότερη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος μέσω της μείωσης των προϋποθέσεων για τη σύσταση επιχειρήσεων και τη σύντμηση των σχετικών διοικητικών διαδικασιών.

Σύμφωνα με τον κ. Svetoslav Mladenov, η InvestBulgaria Agency ήδη έχει αναλάβει πρωτοβουλίες για την προσέλκυση ΑΞΕ, όπως τη σύνταξη καταλόγου επενδυτικών projects και ενός ενημερωτικού δελτίου με στόχο την παροχή της καλύτερης δυνατής ενημέρωσης σε ξένους επενδυτές. Επίσης πραγματοποιούνται συναντήσεις σε περιφερειακό επίπεδο, στο πλαίσιο των οποίων ήδη 14 δήμοι στη Βουλγαρία έχουν υποβάλει προτάσεις επενδυτικών projects, κυρίως στους τομείς ανάπτυξης υποδομών ενέργειας (δικτύου ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου).

II. ΠΟΡΕΙΑ ΔΙΜΕΡΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

- Συνάντηση εργασίας του Ελληνικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου στη Βουλγαρία με επίσημο ομιλητή τον Πρωθυπουργό της Βουλγαρίας κ. Plamen Oresharski

Πραγματοποιήθηκε στη Σόφια στις 10.10.2013 (Sheraton Sofia Hotel Balkan) συνάντηση εργασίας από το Ελληνικό Επιχειρηματικό Συμβούλιο στη Βουλγαρία (Hellenic Business Council in Bulgaria - HBCB) με επίσημο ομιλητή τον Πρωθυπουργό της Βουλγαρίας κ. Plamen Oresharski. Στο σύντομο χαιρετισμό που απηύθυνε ο Πρόεδρος του HBCB και Διευθύνων

Σύμβουλος της Chirita Bulgaria, κ. Σταμάτης Θεοδωρόπουλος, υπογράμμισε ότι πρόκειται για την πρώτη επίσκεψη του Πρωθυπουργού κ. P. Oresharski, κατά τη διάρκεια της θητείας του, σε επιμελητηριακό φορέα που εκπροσωπεί επιχειρήσεις ξένων επενδυτών στη Βουλγαρία. Στη συνάντηση συμμετείχαν οι Πρέσβεις της Ελλάδας και της Κύπρου στη Βουλγαρία, κ.κ. Δημοσθένη Στωϊδης και Σταύρος Αμβροσίου, καθώς και περισσότεροι από 100 εκπρόσωποι επιχειρήσεων - στην πλειοψηφία τους ελληνικών συμφερόντων

Τα κυριότερα σημεία ομιλίας του Βούλγαρου Πρωθυπουργού συνοψίζονται στα ακόλουθα:

Εισαγωγικές παρατηρήσεις: Πέντε χρόνια από την κατάρρευση των Lehman Brothers, που πυροδότησε τη διεθνή οικονομική κρίση, η παγκόσμια οικονομία παραμένει ασταθής. Ύστερα από μία πενταετία δημοσιονομικού πλεονάσματος και με χρέος κάτω του 15% του ΑΕΠ, η Βουλγαρία εισήλθε στη διεθνή κρίση, όταν αυτή πλέον έπληξε και την Ευρώπη, σε εξαιρετική οικονομική κατάσταση. Τα ως άνω, όμως, εξαιρετικά δημοσιονομικά μεγέθη δε βοήθησαν τη χώρα να διανύσει ομαλά την περίοδο της κρίσης.

Παρουσίαση βασικών παραμέτρων προγράμματος βουλγαρικής κυβέρνησης:

- Εντονότερος ρυθμιστικός ρόλος του βουλγαρικού κράτους ως προς την υποστήριξη της επιχειρηματικότητας και την ενίσχυση της

ανταγωνιστικότητας. Στο πλαίσιο αυτό σχεδιάζεται η κατάργηση περισσότερων από 100 περιοριστικών/γραφειοκρατικών διατάξεων για τις επιχειρήσεις.

- Καλύτερη ρύθμιση του χρηματοπιστωτικού τομέα.
- Ενίσχυση αντιμονοπωλιακών ρυθμίσεων.
- Μέτρα για την προστασία του καταναλωτή.
- Μέτρα κατά της απόκρυψης ΦΠΑ. Το βουλγαρικό κράτος έχει πετύχει να μην καθυστερεί καθόλου η επιστροφή ΦΠΑ, ενώ, παράλληλα, στοχεύει στην αποπληρωμή όλων των χρεών προς τις επιχειρήσεις εντός του 2014.
- Αναζωογόνηση του ενεργειακού τομέα.
- Ενίσχυση ικανότητας απορρόφησης κοινοτικών κονδυλίων. Οι επιδόσεις κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο (2007-2013) δεν κρίνονται άσχημες, αλλά η έμφαση δίδεται τώρα στην επόμενη προγραμματική περίοδο (2014-2020).
- Ενίσχυση των υποδομών της χώρας, ιδίως, όσων συνδέονται και θα συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της βουλγαρικής οικονομίας
- Αναμόρφωση εκπαιδευτικού συστήματος, με έμφαση στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης, αξιοποιώντας σχετικά και κοινοτικές χρηματοδοτήσεις. Σχεδιάζεται συνεργασία με τη Γερμανία για την αξιοποίηση βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης.
- Γεωργία: Τα προηγούμενα χρόνια η καλλιεργήσιμη γη μειώθηκε αλλά υπήρξε εξειδίκευση (βλ. π.χ. τον τομέα των σιτηρών).
- Στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής θα ληφθούν μέτρα για τη μείωση της φτώχειας και την υποστήριξη των ασθενέστερων στρωμάτων, αλλά, παράλληλα, θα επιδιωχθεί η ενίσχυση των προσόντων και των ικανοτήτων των πολιτών (μέσω προγραμμάτων κατάρτισης, στοχευμένων ενισχύσεων κτλ.) ούτως, ώστε να βελτιωθεί η δυνατότητα «αυτοβοήθειας» των τελευταίων.
- Προωθείται η καταπολέμηση της διαφθοράς μέσω της λήψης μέτρων που αντιμετωπίζουν τα αίτια που την προκαλούν, π.χ. με την επέκταση της εφαρμογής της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στο δημόσιο τομέα.
- Δημοσιονομική σταθερότητα: Αποτελεί προϋπόθεση για τη σταθερή ανάπτυξη και τις επενδύσεις και, γι' αυτό, θα συνεχιστεί η σταθερή και συνεπής δημοσιονομική πολιτική. Στο πλαίσιο αυτό το έλλειμμα δεν θα υπερβεί το 2%, ενώ το δημόσιο χρέος θα διαμορφωθεί ελάχιστα πάνω από το 16%.

◇◇◇◇

- Ετήσια Έκθεση Γραφείου ΟΕΥ

Αναρτήθηκε η επικαιροποιημένη Ετήσια Έκθεση (2012-2013) του Γραφείου μας για τις οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία και την πορεία των οικονομικών και εμπορικών σχέσεων Ελλάδος - Βουλγαρίας.

Η Έκθεση καλύπτει τις οικονομικές και εμπορικές εξελίξεις στις ως άνω θεματικές κατά το 2012 και το α' εξάμηνο 2013 και είναι προσβάσιμη στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://agora.mfa.gr/agora/images/docs/radD5111ANNUAL%20REPO RT%202012-2013.pdf>

- Παρουσίαση του λιμένα Θεσσαλονίκης στη Σόφια

Για δεύτερη φορά μετά το 2010, ο Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε. παρουσίασε σε ειδική εκδήλωση στη Σόφια (Ξενοδοχείο Sheraton Balkan, 31.10.2013) το λιμένα της Θεσσαλονίκης και τις δυνατότητες εξυπηρέτησης πελατών, τονίζοντας την πρόσφατη μεγάλη επένδυση σε σύγχρονο εξοπλισμό και τον εκσυγχρονισμό του στόλου. Στην εκδήλωση χαιρετισμό απηύθυνε ο Έλληνας Πρόεδρος στη Σόφια, κ. Δημοσθένης Στωϊδης, ο οποίος υπογράμμισε τη θετική πορεία των διμερών εμπορικών και οικονομικών σχέσεων τα τελευταία έτη και την επιτυχή ελληνική επιχειρηματική παρουσία στη Βουλγαρία. Ο κ. Πρόεδρος τόνισε επίσης την ύπαρξη σημαντικών προοπτικών περαιτέρω ανάπτυξης της οικονομικής συνεργασίας και την ιδιαίτερη συμβολή της ανάπτυξης των δικτύων μεταφοράς στην ευρύτερη περιοχή για την προώθηση των εμπορικών συναλλαγών.

Στην ομιλία του, ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος του Οργανισμού, κ. Στυλιανός Αγγελούδης υπογράμμισε ότι μέσα σε τέσσερα μόλις χρόνια η διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων στην Βουλγαρία διαμέσου του λιμένα της Θεσσαλονίκης σχεδόν τριπλασιάστηκε. Ο κ. Αγγελούδης κάλεσε τις παρισταμένες βουλγαρικές επιχειρήσεις να εμπιστευτούν ακόμη περισσότερο το λιμάνι της Θεσσαλονίκης για τη διακίνηση των φορτίων τους, καθώς η σχέση του χρόνου εξυπηρέτησης με το κόστος είναι άκρως ανταγωνιστική σε σχέση με όλα τα υπόλοιπα λιμάνια της νότιας βαλκανικής, ενώ - όπως προσέθεσε - και το 2014 η τιμολογιακή πολιτική της εταιρείας ΟΛΘ θα παραμείνει αμετάβλητη. Επίσης, σημείωσε, έπειτα από την ολοκλήρωση του προγράμματος εκσυγχρονισμού του μηχανολογικού εξοπλισμού του λιμανιού, συνολικού ύψους 30 εκατ. ευρώ, το λιμάνι της Θεσσαλονίκης είναι σήμερα πολύ πάνω από τον μέσο ευρωπαϊκό όρο στην ταχύτητα εκφόρτωσης. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκάλεσε η ανακοίνωση της λειτουργίας ειδικού γραφείου, με αποκλειστικό αντικείμενο τη διαμετακόμιση

φορτίων από και προς τη Βουλγαρία, που θα λειτουργήσει στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης για την καλύτερη εξυπηρέτηση των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, είδηση που κάλυψε εκτενώς και ο βουλγαρικός τύπος.

Στην συνέχεια αναλυτική παρουσίαση του λιμένα Θεσσαλονίκης, των τρεχουσών δυνατοτήτων του (τεχνικά χαρακτηριστικά, στατιστικά στοιχεία για τα αποτελέσματα των τελευταίων ετών κ.ο.κ.) πραγματοποίησε ο Γενικός Διευθυντής της ΟΛΘ Α.Ε., κ. Εμμανουήλ Μιχαηλίδης. Το πέρας της εκδήλωσης στην οποία παρέστησαν 90 περίπου εκπρόσωποι βουλγαρικών επιχειρήσεων ακολούθησε πρόγραμμα επιχειρηματικών συναντήσεων με συμμετοχή Ελλήνων επιχειρηματιών με σχετική δραστηριότητα (μεταφορείς, ναυτικοί πράκτορες, εκτελωνιστές), κατά τις οποίες οι ενδιαφερόμενες βουλγαρικές επιχειρήσεις μπόρεσαν να ενημερωθούν λεπτομερέστερα για τις δυνατότητες συνεργασίας με το λιμένα Θεσσαλονίκης.

- Συνεργασία δήμων Μπάνσκο και Θάσου στο πεδίο του τουρισμού

Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος «Διασυνοριακή Συνεργασία Ελλάδας- Βουλγαρίας για την περίοδο 2007-2013» ο Δήμος Μπάνσκο και ο Δήμος Θάσου πραγματοποιούν από κοινού σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου τουριστικού προϊόντος και τη διάδοση της ιστορίας, του πολιτισμού, των παραδόσεων και των αξιοθέατων των δύο περιοχών. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί τον προσεχή Νοέμβριο.

Στους στόχους του περιλαμβάνεται η τουριστική προβολή των δύο περιοχών, με δημοσίευση πληροφοριών και έκδοση τουριστικών οδηγιών για Έλληνες και Βούλγαρους τουρίστες, καθώς και η διερεύνηση των τουριστικών δυνατοτήτων των δύο περιοχών και οι προοπτικές τους για περαιτέρω ανάπτυξη. Σύμφωνα με το Δήμαρχο Θάσου κ. Κώστα Χατζηεμμανουήλ, οι Βούλγαροι αποτελούν αρκετά μεγάλο τμήμα των τουριστών που επισκέπτονται τη Θάσο.

III. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

- Χρηματοδοτικά προγράμματα BDB για το 2014

Σε συνέντευξή του στη Βουλγαρική Εθνική Τηλεόραση (BNT), ο νέος Διευθύνων Σύμβουλος της Βουλγαρικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (BDB), κ. Dimo Spason, παρουσίασε το περίγραμμα της χρηματοδοτικής πολιτικής της BDB το 2014 για τις μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ο κ. Spason αναφέρθηκε στην

απόφαση για τις κρατικές εγγυήσεις που έλαβε η βουλγαρική κυβέρνηση στις 23 Οκτωβρίου τ.έ. και διευκρίνισε ότι οι εν λόγω εγγυήσεις θα παρέχονται στο πλαίσιο δανειακών συμφωνιών για τη χρηματοδότηση του διασυνδεδημένου αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδος- Βουλγαρίας (μέχρι BGN 157 εκατ. - περίπου €80 εκατ.), καθώς και στο πλαίσιο κονδυλίων, που θα προκύψουν από την υπό διαπραγμάτευση δανειακή συμφωνία της BDB με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ - μέχρι BGN 300 εκατ.).

Ο κ. Spasov εξήγησε ότι οι εν λόγω πόροι θα διοχετεύονται κυρίως για τη δανειοδοτική στήριξη των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με ιδιαίτερη έμφαση στις νεοπαγείς (start-up) επιχειρήσεις, κάτι που αποτελεί νέα πτυχή της πολιτικής της BDB. Ο κ. Spasov πρόσθεσε ότι η BDB θα χρηματοδοτήσει επίσης την καινοτομία, τη βιοτεχνία, τους αυτοαπασχολούμενους και τη γεωργία.

Σύμφωνα με τον κ. Spasov, η BDB επανεκκινεί και μετατρέπεται από τυπική εμπορική τράπεζα σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, που στηρίζει την επιχειρηματική ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό, οι κρατικές εγγυήσεις θα αποτελέσουν το βασικό χρηματοδοτικό μέσο που θα επιτρέψει στην BDB την επίτευξη της στρατηγικής της και για την παροχή ελκυστικών δανειοδοτικών προς τις επιχειρήσεις.

Τέλος, ο κ. Spasov εκτίμησε ότι η αυξητική τάση των επισφαλών στεγαστικών δανείων αναμένεται να συνεχιστεί, ενώ με τα μη εξυπηρετούμενα καταναλωτικά και εταιρικά δάνεια θα παρουσιάσουν σταδιακή μείωση.

◇◇◇◇

III. ΚΛΑΔΙΚΑ

ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

- Εξελίξεις στον κλάδο των πολυκαταστημάτων στη Βουλγαρία

Σύμφωνα με ανάλυση της εταιρείας ακινήτων Forton, σύνοψη της οποίας δημοσιεύεται στη διαδικτυακή έκδοση της εφημερίδας KAPITAL (web: http://www.capital.bg/biznes/imoti/2013/10/02/2152779_naemite_v_molovete_padnaha_s_11_prez_letnite_meseci/) και αναδημοσιεύεται στις διαδικτυακές ενημερωτικές ιστοσελίδες darikfinance.bg και novinite.com, εκτιμάται ότι το κόστος ενοικίασης στα βουλγαρικά πολυκαταστήματα (malls) υποχώρησε το περασμένο καλοκαίρι κατά 11% λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού. Σύμφωνα με την εν λόγω μελέτη, αυτήν τη στιγμή η Βουλγαρία διαθέτει 735.000 τ.μ. λιανεμπορικών χώρων σε πολυκαταστήματα, ενώ 139.000 ακόμη τ.μ. θα

προστεθούν εντός του 2014, εντείνοντας περαιτέρω τον ανταγωνισμό και πιθανώς συμπιέζοντας ακόμη περισσότερο τις τιμές ενοικίασης.

Σύμφωνα με τη Forton, το βασικό ενοίκιο για λιανικό κατάστημα σε mall της Σόφιας διαμορφώθηκε το γ' τρίμηνο 2013 στα € 24 το τετραγωνικό μέτρο. Εκτός Σόφιας, εκτιμάται ότι οι τιμές ενοικίασης έχουν υποχωρήσει περισσότερο στα € 16-18 ανά τ.μ. Σε ό,τι αφορά τα λιανικά καταστήματα στον κεντρικό εμπορικό δρόμο της Σόφιας, τη Vitosha, η Forton εκτιμά ότι τα ενοίκια παραμένουν σταθερά στα € 40 ανά τ.μ. για καταστήματα μεταξύ 100-150 τ.μ. Από την άλλη, σε δική της ανάλυση, η Colliers International εκτιμούσε ότι το τρέχον έτος παρατηρείται κάμψη της τάξης του 20% στις τιμές ενοικίασης καταστημάτων στους εμπορικούς δρόμους της Σόφιας.

Σε προηγούμενο διαδικτυακό δημοσίευμα της KAPITAL (web: http://www.capital.bg/biznes/imoti/2013/04/29/2047480_raztiagane_na_treta_ta_vulna/), διατυπωνόταν η εκτίμηση ότι τη διετία 2013 - 2014 η έκταση που καταλαμβάνουν τα εμπορικά πολυκαταστήματα στη Σόφια θα διπλασιαστεί. Εντός του 2014 αναμένεται να ανοίξουν στη Σόφια το Sofia Ring Mall, το MEGA MALL (συμφερόντων της αυστριακής εταιρείας Real4you, η οποία ανέθεσε την κατασκευή του στην εταιρεία Hydrostroy-P: <http://www.hydrostroy-p.com/>) στη συνοικία Luylin της Σόφιας και το Plaza West, ενώ συνεχίζεται η κατασκευή του «SAN STEFANO PLAZA».

Σε ό,τι αφορά, ειδικότερα, το έργο Sofia Ring Development της ελληνικών συμφερόντων κοινοπραξίας ΦΟΥΡΛΗΣ-ΔΑΝΑΟΣ, που περιλαμβάνει εμπορικό κέντρο, ξενοδοχείο και οικιστική περιοχή (πλησίον του ΙΚΕΑ), επισημαίνεται ότι βραβεύθηκε ως η καλύτερη εμπορική αρχιτεκτονική κατασκευή της Βουλγαρίας κατά τη διάρκεια των "International Property Awards 2013" στο Λονδίνο λόγω του καινοτόμου σχεδιασμού του, που συνδυάζει αρκετούς ανοιχτούς χώρους και ενσωματώνει το φυσικό περιβάλλον στην κατασκευή. Περισσότερες πληροφορίες για το εν λόγω έργο μπορείτε να αντλήσετε από τις κάτωθι ιστοσελίδες: http://www.novinite.com/view_news.php?id=149454 και <http://www.sofiaring.bg/frontoffice/portal.asp?cpage=RESOURCE&cresrc=15&cnode=19>.

Ο ανταγωνισμός των ως άνω mall (ιδίως των δύο μεγαλύτερων, δηλαδή του υπό κατασκευή Sofia Ring και του άρτι κατασκευασθέντος Paradise Center, web: <http://paradise-center.com/index.php?route=information/paradise&path=1>, το οποίο διαχειρίζεται η Forton) του λεγόμενου «τρίτου κύματος» σε συνδυασμό με τα ήδη λειτουργούντα αντίστοιχου μεγέθους πολυκαταστήματα στη Σόφια (το Sofia Mall, το Serdika και το Bulgaria Mall, που άνοιξε στα τέλη του 2012) αναμένεται να δημιουργήσουν νέα δεδομένα στην τοπική λιανεμπορική αγορά

το 2013 και το 2014. Π.χ. μόνο το Sofia Ring αναμένεται να προσθέσει στην αγορά 69.000 τ.μ. νέων λιανεμπορικών καταστημάτων.

IV. ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΕΚΘΕΣΕΙΣ

– Επιχειρηματική Αποστολή στον κλάδο τουρισμού (7-8 Νοεμβρίου 2013, Σόφια)

Τα Επιμελητήρια Καστοριάς, Φλώρινας, Χαλκιδική και Πιερίας σε συνεργασία με το Γραφείο της κας Μαγδαληνής Καρακόλη, Αναπληρώτριας Γενικής Γραμματέας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Αναπτυξιακής Συνεργασίας του Υπουργείου Εξωτερικών και με το Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Σχέσεων της Πρεσβείας της Ελλάδος στη Σόφια, διοργανώνουν επιχειρηματική αποστολή στην Σόφια στο πλαίσιο των συντονισμένων δράσεων εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων στην Βουλγαρία με στόχο τη σύναψη επιχειρηματικών συνεργασιών στο κλάδο του τουρισμού.

Οι επιχειρηματικές συναντήσεις με αντίστοιχες βουλγαρικές επιχειρήσεις του κλάδου του τουρισμού θα λάβουν χώρα στις 28 Νοεμβρίου τ.έ. (Σόφια, SHERATON BALKAN HOTEL).

Οι ενδιαφερόμενοι για περαιτέρω πληροφορίες ως προς την εν λόγω επιχειρηματική αποστολή μπορούν να απευθύνονται στο Γραφείο μας (e-mail: ecocom-sofia@mfa.gr, τηλ. +3592 9447959).

– Εκδηλώσεις γευσιγνωσίας ΟΠΕ στο πλαίσιο της Έκθεσης Interfood & Drink 2013 (7-8 Νοεμβρίου 2013, Σόφια)

Ο Ελληνικός Οργανισμός Προώθησης Εξαγωγών (ΟΠΕ) οργανώνει, στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος αλιείας, περίπτερο προώθησης αλιευμάτων (κατεψυγμένων και προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας) κατά τη διάρκεια της διεθνούς έκθεσης Interfood & Drink 2013 (6-9 Νοεμβρίου 2013).

Προκειμένου δε να εξασφαλισθεί η μεγαλύτερη δυνατή προβολή για τα προϊόντα αλιείας, θα πραγματοποιηθούν, για δεύτερη συνεχόμενη χρόνια, δύο εκδηλώσεις γευσιγνωσίας με μορφή cocktail (για αγοραστές και διαμορφωτές κοινής γνώμης και για εκπαιδευόμενους chef) στο χώρο του εθνικού περίπτερου την Πέμπτη και την Παρασκευή 7 και 8 Νοεμβρίου 2013. Το θέμα των εκδηλώσεων είναι:

«Με τη φρεσκάδα της θάλασσας – Τσιπούρα & Λαβράκι ιχθυοκαλλιέργειας και φρεσκοκατεψυγμένα αλιεύματα για μεσογειακή διατροφή»

Κατά τη διάρκεια των εκδηλώσεων, που υλοποιούνται με την υποστήριξη του Γραφείου Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων της Ελληνικής Πρεσβείας στη Σόφια, θα λάβει χώρα live cooking show με επιμέλεια του διάσημου Έλληνα Σεφ, κ. Κωνσταντίνου Βάσσαλου. Στις εκδηλώσεις θα συμμετέχουν και θα είναι διαθέσιμοι για επιχειρηματικές συναντήσεις εκπρόσωποι της Πανελληνίας Ένωσης Μικρομεσαίων Ιχθυοκαλλιεργητών (ΠΑΝΕΜΜΙ), του Συνδέσμου Ελληνικών Θαλασσοκαλλιεργειών (ΣΕΘ) και του Πανελληνίου Συνδέσμου Επιχειρήσεων Κατεψυγμένων Τροφίμων (ΠΑΣΕΚΤ).

Οι ενδιαφερόμενοι να παραστούν θα πρέπει να επιβεβαιώσουν τη συμμετοχή τους το Γραφείο μας (e-mail: ecocom-sofia@mfa.gr, τηλ. +3592 9447959).

– 4th Credit Risk Management Conference (30 Οκτωβρίου 2013, Σόφια)

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε για τέταρτη συνεχή χρονιά η εν λόγω διάσκεψη, η οποία διοργανώνεται από την ICAP Βουλγαρίας. Μεταξύ των βασικών ομιλητών ήταν ο κ. Daniel Berg, επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Τράπεζας για την Ανοικοδόμηση και Ανάπτυξη στη Βουλγαρία (EBRD), ο οποίος αναφέρθηκε στα προβλήματα, που αντιμετωπίζουν οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης σε επίπεδο επιχειρηματικότητας (χαμηλά επίπεδα ανταγωνιστικότητας και διευκόλυνσης της επιχειρηματικής δράσης βάσει των κριτηρίων που θέτει ο ΟΟΣΑ), στις προκλήσεις για τις εν λόγω χώρες λόγω της κρίσης (π.χ. περιορισμός των δυνατοτήτων άντλησης χρηματοδότησης από το κράτος και τα ιδιωτικά πιστωτικά ιδρύματα) και στη συμβολή της EBRD για την αντιμετώπιση των εν λόγω δυσκολιών (αύξηση επενδύσεων στην περιοχή από τα €6 στα €9 δισεκ., υποστήριξη χρηματοπιστωτικού τομέα, συνεργασία με άλλους διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς με στόχο κοινές δράσεις κ.ά.). Σημειώνεται ότι η αξία του συνόλου των έργων/σχεδίων, στα οποία έχει συμβάλει η EBRD στη Βουλγαρία ανέρχεται πλέον στα €8,7 δισεκ.

Από την πλευρά του, ο κ. Richard Hunter, εκ μέρους της FITCH RATINGS, επισήμανε ότι τα «δύσκολα» για την Ευρωζώνη έχουν περάσει (η πολιτική λιτότητας κορυφώθηκε το 2012), αλλά η κρίση δεν έχει ακόμη τελειώσει. Σε ό,τι αφορά ειδικά στη Βουλγαρία, ο κ. Hunter θεωρεί ότι «κλειδί» για την ανάκαμψη της οικονομίας της χώρας αποτελούν τα εξής: α) Διατήρηση του καθεστώτος νομισματικού συμβουλίου (currency board), β) Έλεγχος των μη

εξυπηρετούμενων δανείων, γ) Αποφυγή επανάληψης φαινομένων «πιστωτικής κραυπάλης», δ) Διατήρηση της πολιτικής σταθερότητας, ε) Συνέχιση των δομικών μεταρρυθμίσεων και ενατένιση του μέλλοντος με αισιοδοξία.

Τέλος, ο Διευθύνων Σύμβουλος του ομίλου ICAP, κ. Νικήτας Κωνσταντέλλος, προχώρησε σε μια επισκόπηση της οικονομικής κατάστασης της Βουλγαρίας, επισημαίνοντας ότι την τριετία 2010-2013 ο μέσος ρυθμός ανάπτυξης ήταν κάτω του 1%, αλλά την περίοδο 2014-2016 αναμένεται να κινηθεί στο 3%. Σύμφωνα με τον κ. Κωνσταντέλλο, το επιχειρηματικό περιβάλλον στη χώρα βελτιώνεται, αλλά βασική πρόκληση παραμένει η ενίσχυση της παραγωγικότητας/αποδοτικότητας των επιχειρήσεων και, ευρύτερα, του ιδιωτικού τομέα.

◇◇◇◇◇

VI. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΝΕΑ – ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ *

- Χριστουγεννιάτικο ΒΑΖΑΑΡ - Συμμετοχή Ελληνικής Πρεσβείας

Όπως κάθε χρόνο στη Σόφια, θα πραγματοποιηθεί και φέτος την 01.12.2013 στο Inter Expo Center το Χριστουγεννιάτικο Bazaar της μη κερδοσκοπικής οργάνωσης International Women's Club (IWC). Πέρυσι, στην εκδήλωση έλαβαν μέρος 49 χώρες, περίπου 10.000 επισκέπτες και εθελοντές, πολλοί εκ των οποίων είναι μέλη διπλωματικών αντιπροσωπειών χωρών στη Σόφια. Το γεγονός καλύφθηκε από τον βουλγαρικό τύπο και προβλήθηκε με εκτενείς αναφορές στην τηλεόραση. Αποτέλεσμα της όλης προσπάθειας ήταν η συγκέντρωση 325.000 BGN, ποσό το οποίο διατέθηκε σε φιλανθρωπικές πρωτοβουλίες σε όλη την Βουλγαρία, με την εποπτεία μελών του IWC.

Η Ελλάδα συμμετείχε επιτυχώς με δύο δικά της περίπτερα, προβάλλοντας στους επισκέπτες εκλεκτά ελληνικά προϊόντα και μοναδικές γεύσεις. Η αφιλοκερδής και συνεχής προσφορά των εθελοντριών κυριών της ελληνικής κοινότητας, αλλά και οι χορηγίες -χρηματικές, σε είδος και σε υπηρεσίες- περίπου 30 εταιρειών, τα λογότυπα των οποίων προβλήθηκαν και στο ελληνικό

** Το Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων της Πρεσβείας της Ελλάδος στη Σόφια ενημερώνει τις ενδιαφερόμενες ελληνικές επιχειρήσεις ότι μπορούν να προβάλλουν δωρεάν τη δραστηριότητά τους στη βουλγαρική αγορά μέσω του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου. Σχετικές ανακοινώσεις και δελτία τύπου προς δημοσίευση (με ενημερωτικό και όχι διαφημιστικό χαρακτήρα) μπορούν να αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση: economy@grembassysofia.org με την ένδειξη «Για το Ενημερωτικό Δελτίο».*

περίπτερο, συνέβαλαν, ώστε το ελληνικό περίπτερο να συγκεντρώσει συνολικά 20.976,41 BGN και να καταταχθεί εισπρακτικά στην τρίτη θέση.

Σκοπός μας είναι να επαναλάβουμε και φέτος την επιτυχία του 2012, με στόχο όχι μόνο να προωθήσουμε τις ελληνικές εταιρείες που επιθυμούν μια πρώτη επαφή με την αγορά της Βουλγαρίας, αλλά κυρίως να αναδείξουμε τον γευστικό πλούτο της χώρας μας.

Πρόθεσή μας είναι τα προϊόντα που θα επιλέξετε να προσφέρετε για τους ευγενείς σκοπούς της εκδηλώσεως, να πωληθούν στο ελληνικό περίπτερο σε καθορισμένες από τις προσφέρουσες εταιρείες τιμές. Επιπλέον, η εταιρεία «Ορφεύς Βεϊνόγλου» διατίθεται να μεταφέρει τα εμπορεύματα από την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη στη Σόφια αφιλοκερδώς.

Όσον αφορά στη διαφήμιση της προσφοράς των ελληνικών εταιρειών, το εταιρικό λογότυπο των συμμετεχουσών εταιρειών θα προβληθεί στο ελληνικό περίπτερο. Επίσης, η διοργανώτρια International Women's Club εκφράζει την ευγνωμοσύνη της στις εταιρίες που θα συμμετέχουν, με συγκεκριμένες αναφορές στο Περιοδικό IWC Newsletter, στο website και στις Charity Projects Brochures της οργάνωσης. Επιπλέον, το λογότυπο κάθε εταιρίας με δωρεά προϊόντων ή χρηματικού ποσού άνω των 400 ευρώ (800 BGN), θα προβάλλεται κατά την διάρκεια του bazaar στο banner και στις ηλεκτρονικές οθόνες που θα τοποθετηθούν σε κεντρικά σημεία στην αίθουσα.

Το Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων (email: ecocom-sofia@mfa.gr, τηλ. (+359 2) 9447959) βρίσκεται στη διάθεσή των ενδιαφερομένων για κάθε περαιτέρω πληροφορία.

– Επικύρωση επιλογής κοινοπραξίας ΑΚΤΩΡ - ΗΛΕΚΤΩΡ για την κατασκευή ΜΕΛ Σόφιας

Σύμφωνα με δημοσιεύματα στο βουλγαρικό τύπο, την Πέμπτη 9 Οκτωβρίου 2013 εξεδόθη απόφαση του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου της χώρας (σε τριμελή σύνθεση), με την οποία ακυρώνεται απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού (εξεδόθη στα μέσα Ιουνίου τ.έ.), που, ουσιαστικά, ανέτρεπε την επιλογή της κοινοπραξίας ΑΚΤΩΡ - ΗΛΕΚΤΩΡ ως αναδόχου της κατασκευής της μονάδες επεξεργασίας λυμάτων (ΜΕΛ) Σόφιας.

Υπενθυμίζεται ότι η ελληνικών συμφερόντων κοινοπραξία ΑΚΤΩΡ - ΗΛΕΚΤΩΡ επελέγη την άνοιξη του 2013 για τη Φάση 2 της κατασκευής του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης λυμάτων της Σόφιας. Η εν λόγω κοινοπραξία είχε καταθέσει τη χαμηλότερη προσφορά, ενώ η πρότασή της

εστίαζε στην παραγωγή καυσίμου προερχόμενου από απορρίμματα (RDF), το οποίο, ακολούθως, μπορεί να αξιοποιηθεί από την Εταιρεία Θέρμανσης Σόφιας, μειώνοντας κατά 10% την εξάρτηση της τελευταίας από το φυσικό αέριο κατά την παραγωγή θερμικής ενέργειας.

Η ολοκλήρωση (διάρκειας 19 μηνών) των Φάσεων 1 και 2 του εν λόγω έργου έχει προϋπολογιστεί σε περίπου € 180 εκατ., εκ των οποίων το 85% αποτελούν κοινοτική χρηματοδότηση ή συγχρηματοδότηση και το 15% ίδιους πόρους του Δήμου Σόφιας.

Η απόφαση του δικαστηρίου είναι αμετάκλητη.

– Εγκαίνια νέου εργοστασίου της Prestige 96

Στις 31.10.2013 πραγματοποιήθηκαν τα επίσημα εγκαίνια του νέου εργοστασίου της εταιρείας Prestige 96 στο Veliko Tarnovo, παρουσία του Έλληνα Πρέσβη στη Σόφια κ. Δημοσθένη Στωϊδη, του CEO της εταιρείας κ. Αναστάσιου Παναγιωτόπουλου, του Αντιπροέδρου του Δ.Σ. κ. Γιάννη Βογιατζή, του Δημάρχου του Veliko Tarnovo κ. Daniel Panov και του Κυβερνήτη του Veliko Tarnovo κ. Georgi Rachev. Η επένδυση είναι ύψους 30 εκατ. λέβα και στο νέο εργοστάσιο που έχει τεθεί σε λειτουργία από τις αρχές του 2013 και εκτείνεται σε 28.400 τ.μ. απασχολούνται περισσότεροι από 600 εργαζόμενοι. Σύμφωνα με τον CEO της Prestige 96 κ. Αναστάσιο Παναγιωτόπουλο, η εταιρεία σκοπεύει στο μέλλον να συνεχίσει να επενδύει σε σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό που θα της επιτρέψει να επεκτείνει τη γκάμα των προϊόντων που παράγει. Από την πλευρά του ο Δήμαρχος του Veliko Tarnovo κ. Daniel Panov σημείωσε ότι η Prestige 96 «αποτελεί όχι μόνο μεγάλο επενδυτή αλλά και ένα έναν από τους μεγαλύτερους εργοδότες στην περιοχή».

◇◇◇◇◇

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπορούν, κατόπιν εγγραφής τους στο newsletter της ιστοσελίδας AGORA του Υπουργείου Εξωτερικών, να λαμβάνουν μέσω e-mail εξατομικευμένη οικονομική πληροφόρηση σχετικά με χώρες και κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών επιλογής τους, με τη συχνότητα που επιθυμούν (ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία). Για εγγραφή μπορούν να επισκέπτονται το σύνδεσμο:

<http://agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=23&url=%2Ffrontoffice%2Fportal.asp%3Fcpage%3DNODE%26cnode%3D63>

Πληροφόρηση σχετικά με την πορεία της βουλγαρικής οικονομίας και τις διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις μπορούν ειδικότερα να αντλούν από την ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ Σόφιας: <http://agora.mfa.gr/bg60>